

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan kokouksen pöytäkirja 2/2010

Pvm perjantai 9.4.2010
Aika 10:00 – 12:30
Paikka Helsinki, Mariankatu 23, MMM, kokoushuone Mylly

Neuvottelukunta (kokouksessa läsnä olleet tummennetulla):

Hannu Saloniemi, puheenjohtaja

Pirjo Kortnesniemi, varapuheenjohtaja, Eläintautien torjuntayhdistys ETT ry

Vuokko Puurula (Sami Kilpeläinen), Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Kjell-Göran Paxal (Fredrik Ström), Svenska lantbruksproducenternas centralförbund

Saara Kupsala, Joensuun yliopisto (Birgitta Wahlberg, Åbo Akademi)

Jarkko Niemi, MTT Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (Matti Ylätaalo, Helsingin yliopisto)

Anna Valros, Helsingin yliopisto /Eläinten hyvinvoinnin tutkimuskeskus (Jaakko Mononen, Itä-Suomen yliopisto)

Outi Vainio-Kivinen, Helsingin yliopisto (Kreeta Ranki, Turun yliopisto)

Matti Aho (Riitta Heinonen), Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio (**Jaana Mikkola**), Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Hanna Lounela, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (Aila Rauatmaa, Kainuun maakuntayhtymä)

Henri Pätsi (Helinä Ylisirniö), Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry

Salla Tuomivaara, Eläinsuojeluliitto Animalia ry (Riikka Suominen, Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry)

Sanna Nokka (Juho Kyntäjä), ProAgrian Keskusten Liitto ry

Elias Jukola, LSO Foods Oy (Tuomas Herva, Atria Oy)

Ilkka Nieminen (Merja Söderström), Päivittäistavara kauppa ry

Annikka Marniemi (**Sinikka Turunen**), Suomen Kuluttajaliitto ry

Satu Raussi, sihteeri, Eläinten hyvinvointikeskus (**Laura Hänninen**, Helsingin Yliopisto)

1. Kokouksen avaus

Hannu Saloniemi avasi kokouksen.

2. Kokouksen järjestäytyminen

Laura Hänninen toimi sihteerinä Satu Raussin ollessa estynyt.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Keskusteltiin kokouksen kirjaamiskäytännöistä keskusteluasioissa. Päätettiin tehdä kokouspöytäkirjat päätöspöytäkirjoiksi, joihin keskustellut asiat tiivistetään. Edellisen kokouksen pöytäkirja lähetetään neuvottelukunnan jäsenille etukäteen ennen seuraavaa kokousta tarkastettaviksi. Pöytäkirjat tulevat MMM:n verkkosivuille, kun neuvottelukunta on ne hyväksynyt.

4. Ajankohtaista tuotantoeläinten hyvinvoinnista

- Eläinterveydenhuoltoon tulevat muutokset (ETT ja ETU)

- Elias Jukola: Vastuullisen sianlihantuotannon kriteereitä esitellään 14.4.2010 ministeri Anttilalle. Kriteerien toteutus alkaisi 1.1.2011. Jokaisella lihatalolla on omat sopimustilaehdonsa, eikä yhteisistä sopimuksista ole keskusteltu. Teollisuuden päätökset toteutuvat Sikava- ja Naseva järjestelmien kautta.
- EU:n komissio ja muut eurooppalaiset toimijat
 - Matti Aho: EU komissiolta odotetaan kuljetusasetusta, joka on virkamiesvalmistelussa. Aikataulusta ei vielä tiedetä. Suomessa kuljetusasetuksen soveltamisen ongelmana ovat pitkät etäisyydet tiloilta teurastamoille. 12+2 tunnin eläinkuljetusten pituutta pitäisi tarkastella eläimen itsensä kokeman kuljetusstressin kautta.
- Ruotsin djurskyddsdeklaration tiedoksi
 - Ruotsissa sikatilalle voidaan antaa käyttöön eläinlääkkeitä, mikäli eläinlääkäri käy tilalla säännöllisesti (vähintään joka viides viikko). Elokuun alusta 2011 alkaen lääkkeet luovuttava eläinlääkäri tekee käynnin yhteydessä myös eläinten hyvinvointiselvityksen. Selvitys on asiakirja, joka annetaan tilalle ja toimitetaan lääniin. Läni päättää selvityksen ja lääkekirjanpidon pohjalta, saako tilalle antaa käyttöön eläinlääkkeitä. Eläinlääkäriin tulee esimerkiksi katsoa, kuinka sairaita eläimiä tilalla käsitellään, kuinka puhtaita eläimet ovat ja saavatko siat tonkimismateriaalia.
- Maatalousministeriön asetus sikaloiden rakentamisesta
 - Sikalainvestointituet avataan, ja tiettyjä eläinten hyvinvointia parantavia kohtia tuetaan enemmän. Tuki on huomattava emakoiden häkittömälle porsimiselle, lisäksi tulee neljä muuta parannusta. MMM:n tiedote asiasta: http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/tiedotteet/100408_investointituki.html

5. EU eläinsuojelutarkastukset Suomessa: Jaana Mikkola

- Vuodesta 1998 lähtien on tarkastettu 1.5 % vasikkatiloista ja 3 % sikatiloista. Vuonna 2000 alettiin tarkastaa munintakanaloita ja turkistarhoja (otos 5-10 % näistä). Vuodesta 2008 on alettu tarkastaa ankka- ja hanhitiloja, vuodesta 2009 lammass- ja vuohitiloja ja vuodesta 2010 nautatiloja, joissa on kaikenikäisiä nautoja.
- Vuoden 2009 tarkastustilastot eivät ole vielä virallisia. Viralliset tulokset tulevat Eviran nettisivuille: http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet_ja_terveys/hyvinvointi/elainsuojelun_valvonta/
- Keskusteltiin virikemateriaalin käytöstä ja siihen liittyvistä ohjeista ja säädöksistä. Tarkastuksissa on havaittu, että virikkeiden puute on yleinen ongelma. Asetuksen mukaan virikkeitä olisi sioilla oltava sen verran, että niitä on jatkuvasti saatavilla. Eviran ohjeistuksen mukaan sioille olisi annettava vähintään kaksi kertaa päivässä lisämateriaalia tongittavaksi. Lelun lisäksi on siis annettava kaksi kertaa päivässä materiaalia, jota voi tonkia ja laittaa kasaksi.
- Evira ohjeet eivät ole oikeudellisesti sitovia normeja. Valvonnassa esiin tulleita kipupisteitä ovat mm. kalkkunoiden kuljetushäkkien korkeus, sikojen virikkeet, nautojen ympärivuotinen ulkokasvatus ja jatkuva vedensaanti.
- Eviran ohjeistus ja koulutus eivät pelkästään riitä, joihinkin asioihin tarvittaneen uusia säädöksiä. Pääasiallinen vastuu on kuitenkin tuottajalla ja elintarvikeketjulla.

- Neuvottelukunta keskusteli erityisesti säädösten ohjeistuksesta ja lisäkoulutuksesta sekä sikojen virikemateriaalin problematiikasta.
6. Eläinten hyvinvoinnin raportointi
Eläinten hyvinvointikeskus EHK tulee antamaan säännöllisesti, mutta ei joka vuosi, raportin tuotantoeläinten hyvinvoinnin tilasta maassamme. Neuvottelukunta keskusteli raportin eri yksityiskohdista ja asia etenee EHK:n valmistelutyönä.
7. Seuraavat kokoukset:
- 17.5.2010, klo 13:00–15:30
 - 10.9.2010, klo 10:00–12:30
 - 23.11.2010, klo 13:00–15:30
8. Muut asiat
- a. Eläinsuojelulain ja –asetuksen uudistaminen
- i. Eläinsuojelulain (ESL) uudistamistyö on pitkä prosessi, kokonaisuudistus menee seuraavalle vaalikaudelle, uudelle eduskunnalle ja hallitukselle. Tavanomainen valmistelutyö vie nopeimmillaan noin kaksi vuotta, mutta sensitiiviset lait vievät pitempään. Asetuksia voi muuttaa nopeammin, mikä puoltaa säädösten tarkastelua ja uudistamista yksittäin. ESL on raamilaki ja eläinten suojelun yksityiskohdista säädetään erillisillä asetuksilla.
 - ii. Neuvottelukunnan arviota eläinsuojeluasetusten sisällöstä toivotaan. Tapaan ja tarkkuuteen, jolla eläinsuojeluasetukset käydään läpi neuvottelukunnassa, palataan tulevissa kokouksissa. Asia otetaan listalle syksyn ensimmäisessä kokouksessa.
 - iii. Sikojen suojelua koskevan asetuksen substanssikysymyksiä selvitetään. MTT tekee kesän loppuun mennessä selvityksen harkittavana olevan asetusmuutoksen taloudellista vaikutuksista sikatiloille.
 - iv. Oikeuskanslerille on valitettu, etteivät sikoja ja turkiseläimiä koskevat eläinsuojeluasetukset vastaa eläinsuojelulain sisältöä. Sikakysymykseen on vastattu ja turkiseläinkysymys on työn alla.
 - v. Eviralla on muistio säädösten kipupisteistä ja yksityiskohtaisista säädöstarpeista. Tämä saatetaan neuvottelukunnalle tiedoksi.
 - vi. Nautojen terveydenhuollon ja hyvinvoinnin asiantuntijat ovat työstäneet muutosehdotuksia nautoja koskeviin eläinsuojelusäädöksiin.
- b. Seura- ja urheilueläinten neuvottelukunnan perustamista ja tehtävänantoa odotetaan. Hevoset kuuluisivat mahdollisesti uuden neuvottelukunnan piiriin.

Helsingissä 16.6.2010
Pöytäkirjan vakuudeksi

Hannu Saloniemi, puheenjohtaja

Laura Hänninen, kokouksen sihteeri